KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.2.2021 r.
COM(2021) 63 final

2021/0033 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci w odniesieniu do przyjęcia decyzji zmieniających załączniki A i B do tej konwencji dotyczące produktów z dodatkiem rtęci oraz procesów produkcyjnych, w których wykorzystuje się rtęć lub związki rtęci, zgodnie z art. 4 ust. 8 i art. 5 ust. 10 tej konwencji

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci („umowa”) w związku z planowanym przyjęciem decyzji zmieniających załączniki A i B do tej konwencji. W załącznikach ustanowiono wykazy produktów z dodatkiem rtęci oraz procesów produkcyjnych, w których wykorzystuje się rtęć lub związki rtęci („procesy rtęciowe”), podlegających datom wycofania lub przepisom regulującym stosowanie rtęci[1].

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci („umowa”)

Przedmiotowa umowa stanowi główne międzynarodowe ramy prawne mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska przed antropogenicznymi emisjami i uwolnieniami rtęci i związków rtęci do powietrza, wody i gleby. Dotyczy ona całego cyklu życia rtęci od wydobycia podstawowego do unieszkodliwiania odpadów rtęci.

Umowa weszła w życie w dniu 16 sierpnia 2017 r.

Unia Europejska („Unia”) jest stroną tej umowy[2], podobnie jak większość jej państw członkowskich[3].

Zgodnie z art. 4 ust. 1 umowy produkty z dodatkiem rtęci wymienione w części I załącznika A (np. niektóre kompaktowe lampy fluorescencyjne) nie mogą być dłużej produkowane, przywożone ani wywożone po datach wycofania określonych w tej umowie.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 strony podejmują środki w celu uregulowania stosowania rtęci w odniesieniu do produktów z dodatkiem rtęci wymienionych w części II załącznika A.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 należy zaprzestać wykorzystywania rtęci lub jej związków w procesach rtęciowych wymienionych w części I załącznika B (np. w produkcji chloro-alkalicznej) po datach wycofania określonych w tym załączniku.

Na mocy art. 5 ust. 3 strony podejmują środki w celu uregulowania wykorzystywania rtęci w procesach rtęciowych wymienionych w części II załącznika B, w tym w zakresie przejścia na procesy, w których nie wykorzystuje się rtęci, jeżeli jest to wykonalne pod względem ekonomicznym i technicznym.

Zgodnie z art. 4 ust. 4, 7 i 8 oraz art. 5 ust. 5, 9 i 10 do dnia 16 sierpnia 2022 r. należy dokonać przeglądu załączników A i B, uwzględniając propozycje zmian przedstawione[4] przez strony oraz przekazane informacje na temat produktów z dodatkiem rtęci oraz dostępnych alternatywnych procesów, w ramach których nie wykorzystuje się rtęci, a które są wykonalne

---

[1] Do celów niniejszego dokumentu wyrażenie „regulujące stosowanie rtęci” obejmuje ogólne wymogi takie jak te ustanowione w części II załączników A i B do Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci.

[2] Decyzja Rady (UE) 2017/939 z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci (Dz.U. L 142 z 2.6.2017, s. 4).

[3] W dniu 16 listopada 2020 r. Konwencję z Minamaty w sprawie rtęci ratyfikowały dwadzieścia cztery państwa członkowskie, tj. Belgia, Bułgaria, Republika Czeska, Dania, Niemcy, Estonia, Irlandia, Grecja, Francja, Chorwacja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Malta, Niderlandy, Austria, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Słowacja, Finlandia i Szwecja.

[4] Do celów niniejszego dokumentu „strony” oznaczają strony Konwencji w sprawie rtęci.

pod względem ekonomicznym i technicznym, przy jednoczesnym rozważeniu zagrożeń i korzyści dla środowiska i zdrowia ludzkiego.

W art. 26 i 27 określono podstawowe zasady dotyczące m.in. składania przez strony wniosków w sprawie zmiany załączników do umowy, a także przyjęcia i wejścia w życie zmienionych załączników. Wnioski w sprawie zmiany załączników muszą zostać przekazane wszystkim stronom przez Sekretariat ds. umowy co najmniej sześć miesięcy przed Konferencją Stron umowy („Konferencja Stron"), na której proponuje się ich przyjęcie, tj. w tym przypadku najpóźniej w dniu 1 maja 2021 r. Propozycje zmienionych załączników przyjmuje się zgodnie z zasadami głosowania określonymi w art. 26 ust. 3 oraz w decyzji MC-1/1 dotyczącej regulaminu, przyjętej przez Konferencję Stron na jej pierwszym posiedzeniu (w dniach 24–29 września 2017 r.)[5].

Zmiana załącznika wchodzi w życie w odniesieniu do wszystkich stron po upływie roku od przekazania przez depozytariusza umowy informacji o jej przyjęciu, z wyjątkiem stron, które złożyły stosowne oświadczenie zgodnie z art. 30 ust. 5. Ponieważ Unia nie złożyła takiego oświadczenia, zastosowanie ma do niej ogólna zasada dotycząca wejścia w życie zmienionych lub nowych załączników.

2.2. Konferencja Stron

Konferencja Stron pełni funkcje powierzone jej na mocy umowy. Konferencja Stron rozpatruje i podejmuje m.in. wszelkie działania, które mogą być niezbędne do osiągnięcia celów umowy, takie jak przyjmowanie odpowiednich wytycznych.

Zgodnie z art. 28 umowy i wyżej wymienioną decyzją MC-1/1 każda ze stron dysponuje jednym głosem. Unia, jako regionalna organizacja integracji gospodarczej, korzysta jednak z prawa głosu w sprawach wchodzących w zakres jej kompetencji z liczbą głosów równą liczbie jej państw członkowskich będących stronami umowy. Unia nie korzysta ze swojego prawa głosu, jeśli którekolwiek z jej państw członkowskich korzysta ze swojego prawa głosu i odwrotnie.

2.3. Planowane akty Konferencji Stron

Podczas swojego trzeciego posiedzenia (w dniach 25–29 listopada 2019 r.) Konferencja Stron przyjęła decyzję MC-3/1[6] ustanawiającą grupę ad hoc ekspertów technicznych w celu kontynuowania dyskusji na temat produktów z dodatkiem rtęci i procesów rtęciowych w okresie przed jej czwartym posiedzeniem („COP4"). W ramach mandatu tej grupy wezwano w szczególności do poprawy i uporządkowania przepływu informacji przekazywanych przez strony zgodnie z art. 4 ust. 4 i 7 oraz art. 5 ust. 4 i 9 umowy, dotyczących dostępności oraz technicznych i ekonomicznych możliwości stosowania produktów alternatywnych niezawierających rtęci i alternatywnych procesów, w ramach których nie wykorzystuje się rtęci, a także informacji dotyczących zagrożeń i korzyści dla środowiska i zdrowia ludzkiego związanych z takimi produktami i procesami.

Oczekuje się, że w świetle wyników prac ekspertów COP4 przyjmie jedną lub większą liczbę decyzji w tej sprawie (planowane akty).

---

[5] Decyzja MC-1/1 dotycząca regulaminu, UNEP/MC/COP1/Dec. 1, dostępna na stronie internetowej: http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP1/Decisions/tabid/8648/language/en-US/Default.aspx

[6] Decyzja MC-3/1 dotycząca przeglądu załączników A i B, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, dostępna na stronie internetowej: http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx

Na mocy planowanych aktów zmieniony zostanie załącznik A do umowy poprzez uzupełnienie go o dodatkowe produkty z dodatkiem rtęci, dla których dostępne są produkty alternatywne niezawierające rtęci, których stosowanie jest wykonalne pod względem ekonomicznym i technicznym i korzystne dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz które będą podlegać zakazowi produkcji, przywozu i wywozu po określonych datach wycofania lub środkom regulującym stosowanie rtęci.

Na mocy planowanych aktów zmieniony zostanie również załącznik B do umowy poprzez uzupełnienie jego części I o procesy rtęciowe, dla których dostępne są alternatywne procesy, w ramach których nie wykorzystuje się rtęci i których stosowanie jest wykonalne pod względem ekonomicznym i technicznym, korzystne dla zdrowia ludzkiego i środowiska, i w których zaprzestaje się wykorzystywania rtęci po określonej dacie wycofania.

W drodze planowanych aktów zmieniona zostanie część II załącznika B do umowy poprzez wzmocnienie przepisów regulujących stosowanie rtęci w produkcji chlorku winylu (VCM), metanolanu lub etanolanu sodu i potasu (alkoholanów) oraz poliuretanu lub poprzez dodanie innych procesów rtęciowych wraz z powiązanymi wymogami dotyczącymi stosowania rtęci.

3. STANOWISKO, KTÓRE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Celem Unii jest stopniowe zaprzestanie stosowania rtęci na poziomie unijnym i globalnym, jak najszybciej i w jak największym stopniu, w przypadku gdy istnieją realne alternatywy[7]. Osiągnięcie tego celu wymaga w szczególności stopniowego wycofywania produktów z dodatkiem rtęci oraz przejścia z procesów rtęciowych na procesy, w których nie wykorzystuje się rtęci, jeżeli jest to wykonalne, technicznie możliwe i korzystne dla zdrowia ludzkiego i środowiska.

Postępy w realizacji tego celu na poziomie globalnym przyczyniłyby się do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska, określonego w Europejskim Zielonym Ładzie[8]. Ponadto przyczyniłyby się do wdrożenia unijnej strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na 2020 r.[9], w ramach której Komisja Europejska zobowiązała się do utrzymania wiodącej roli na szczeblu międzynarodowym w zakresie należytego zarządzania chemikaliami, w tym poprzez promowanie norm UE na całym świecie.

Przegląd załącznika A do umowy ustanawiającego wykaz produktów z dodatkiem rtęci podlegających zakazowi produkcji, przywozu i wywozu lub wymogom dotyczącym stosowania rtęci

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii, opiera się na następujących elementach:

---

7 Zob. konkluzje Rady „Przegląd strategii Wspólnoty w zakresie rtęci" z dnia 14 marca 2011 r.

8 Komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r., Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

9 Komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r., Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska (COM(2020) 667 final).

Załącznik II do rozporządzenia (UE) 2017/852 w sprawie rtęci („rozporządzenie w sprawie rtęci”)[10], w którym dokonano transpozycji załącznika A (część I) do umowy, ma szerszy zakres stosowania niż umowa, ponieważ obejmuje więcej produktów z dodatkiem rtęci (np. baterie guzikowe).

We wniosku Unii (marzec 2020 r.), przekazanym zgodnie z decyzją MC-3/1[11], wskazano szereg innych produktów z dodatkiem rtęci, dla których dostępne są produkty alternatywne niezawierające rtęci, których stosowanie jest wykonalne i korzystne, w tym produkty, w odniesieniu do których obowiązuje już zakaz wprowadzania do obrotu na rynku wewnętrznym i przywozu[12/13], np. zgodnie z dyrektywą 2011/65/UE („dyrektywa w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji”)[14] i rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 („rozporządzenie REACH”)[15], ale które nie są jeszcze objęte zakazem produkcji i wywozu.

W związku z powyższym przegląd załącznika A na poziomie globalnym stwarza kilka możliwości poprawy w zakresie równych szans na całym świecie oraz dalszego ograniczenia stosowania rtęci i związanego z nią zanieczyszczenia:

1) zmniejszenie luki między obowiązującym, bardziej zaawansowanym prawem Unii a umową poprzez dodanie do części I jej załącznika A produktów już wymienionych w załączniku II do unijnego rozporządzenia w sprawie rtęci;

2) dodanie do części I załącznika A do umowy produktów, które nie są jeszcze objęte zakazem produkcji i wywozu na mocy unijnego rozporządzenia w sprawie rtęci, ale które mimo to albo nie mogą być wprowadzane do obrotu w Unii, albo są przedmiotem trwających zmian legislacyjnych mających na celu ustanowienie podobnego zakazu na szczeblu unijnym. Jeżeli strony zdecydują się na dodanie produktu lub produktów do części II załącznika A do umowy, tj. bez określonych dat ich wycofania, Unia nadal będzie postrzegać taki wariant strategiczny jako szansę na zmniejszenie luki między umową a prawem Unii, pod warunkiem że w odniesieniu

---

10 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 (Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 1).

11 Wniosek UE dotyczący produktów z dodatkiem rtęci oraz procesów produkcyjnych, w których wykorzystuje się rtęć lub związki rtęci (marzec 2020 r.), dostępny na stronie internetowej: http://www.mercuryconvention.org/Portals/11/documents/meetings/COP4/submissions/EU_AnnexAB.pdf

12 Pojęcie „wprowadzanie do obrotu na rynku wewnętrznym” obejmuje „przywóz” na mocy przepisów UE regulujących wprowadzanie do obrotu produktów z dodatkiem rtęci.

13 Pełny wykaz odpowiednich przepisów prawa Unii jest dostępny w dokumencie roboczym służb Komisji: ocena skutków „Ratyfikacja i wdrożenie przez UE Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, towarzysząca wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rtęci oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1102/2008” (SWD(2016) 17 final, z 2.2.2016).

14 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 88).

15 Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

do takich produktów ustanowione zostaną wyraźne środki regulujące stosowanie rtęci.

Jeżeli takie uzupełnienia zostaną uzgodnione przez strony podczas COP4 i poparte przez Unię, Komisja, zgodnie z art. 20 rozporządzenia w sprawie rtęci, przyjmie akt delegowany mający na celu dostosowanie załącznika II do rozporządzenia do zmienionego załącznika A do umowy.

W związku z tym stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na COP4, polega na wyrażeniu poparcia dla przyjęcia aktów mających na celu rozszerzenie zakresu stosowania załącznika A do umowy na produkty z dodatkiem rtęci, które są już objęte zakazem produkcji i sprzedaży zgodnie z załącznikiem II do unijnego rozporządzenia w sprawie rtęci lub które są już objęte zakazem wprowadzania do obrotu na rynku Unii, lub które są przedmiotem trwających prac legislacyjnych mających na celu ustanowienie podobnego zakazu na szczeblu unijnym, i które można zastąpić produktami alternatywnymi niezawierającymi rtęci, co do których udowodniono, że ich stosowanie jest wykonalne pod względem technicznym i ekonomicznym oraz korzystne z punktu widzenia środowiska i zdrowia ludzkiego.

Przegląd załącznika B do umowy ustanawiającego wykaz procesów rtęciowych podlegających dacie „wycofania" i wymogom dotyczącym stosowania rtęci

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii, opiera się na następujących elementach:

Prawo Unii, w szczególności art. 7 ust. 1 i 3 oraz załącznik III do rozporządzenia w sprawie rtęci, transponowały art. 5 ust. 2 i 3 oraz załącznik B do umowy w sposób bardziej rygorystyczny.

Po pierwsze, podczas gdy załącznik B do umowy obejmuje pięć konkretnych procesów rtęciowych (produkcja chloro-alkaliczna, produkcja aldehydu octowego, chlorku winylu, alkoholanów i poliuretanu), załącznik III do rozporządzenia w sprawie rtęci zawiera przepis ogólny zakazujący, po określonych datach wycofania, stosowania rtęci lub związków rtęci we wszystkich procesach produkcyjnych w Unii, tj. w przypadku stosowania jako katalizatora (1 stycznia 2018 r.) lub elektrody (1 stycznia 2022 r.). Zakres stosowania tego zakazu jest zatem otwarty na mocy prawa Unii.

Po drugie, chociaż w załączniku III do rozporządzenia w sprawie rtęci ustanowiono kilka odstępstw dotyczących daty wycofania rtęci z produkcji chlorku winylu, alkoholanów i poliuretanu, przepisy te są bardziej rygorystyczne w porównaniu z załącznikiem B do umowy: na mocy rozporządzenia w sprawie rtęci zakazuje się stosowania rtęci jako *elektrody w produkcji chloro-alkalicznej* od dnia 11 grudnia 2017 r., podczas gdy w umowie jako datę wycofania ustanowiono rok 2025. Ponadto, podczas gdy w rozporządzeniu w sprawie rtęci zakazuje się stosowania rtęci jako *katalizatora w produkcji poliuretanu* od dnia 1 stycznia 2018 r., w *produkcji chlorku winylu* od dnia 1 stycznia 2022 r. oraz jako *elektrody w produkcji alkoholanów* od dnia 1 stycznia 2028 r., w umowie ustanowiono jedynie ograniczenie stosowania rtęci i określono, że strony albo „dążą do" zaprzestania takiego stosowania do dnia 16 sierpnia 2027 r. (poliuretan), albo zaprzestają takiego stosowania po upływie pięciu lat od podjęcia przez Konferencję Stron decyzji o tym, że alternatywne procesy, w ramach których nie wykorzystuje się rtęci, stały się wykonalne pod względem technicznym i ekonomicznym (chlorek winylu i alkoholany). Rozporządzenie w sprawie rtęci stanowi, że istniejące zdolności w zakresie produkcji alkoholanów z wykorzystaniem rtęci

jako elektrody nie mogą wzrosnąć przed datą wycofania (1 stycznia 2028 r.), podczas gdy w umowie nie przewidziano ani takiego obowiązku wstrzymania dla żadnego z trzech procesów rtęciowych (chlorek winylu, poliuretan i alkoholany), ani wiążącej daty wycofania.

Podobnie jak w przypadku przeglądu załącznika A do umowy przegląd załącznika B stwarza szereg możliwości poprawy w zakresie równych szans na całym świecie i ograniczenia przemysłowego zastosowania rtęci:

1) zmniejszenie luki między obowiązującym, bardziej zaawansowanym prawem Unii a umową poprzez dodanie do załącznika B do umowy dat wycofania w odniesieniu do produkcji chlorku winylu, alkoholanów i poliuretanu z wykorzystaniem rtęci, zgodnie z dorobkiem prawnym UE i przy uwzględnieniu istniejących dostępnych, wykonalnych pod względem technicznym i ekonomicznym alternatywnych procesów, w ramach których nie wykorzystuje się rtęci, zgodnie z informacjami zawartymi w przedłożonym przez Unię w marcu 2020 r. wniosku na mocy decyzji MC-3/1;

2) wprowadzenie w załączniku B do umowy przepisu ogólnego obejmującego wszystkie istniejące procesy rtęciowe wraz z datami ich wycofania;

3) wprowadzenie w załączniku B do umowy przepisu zakazującego jakiegokolwiek zwiększania zdolności produkcyjnych w zakresie procesów rtęciowych do dat wycofania, które mają zostać ustalone przez strony.

W związku z tym stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na COP4, polega na wyrażeniu poparcia dla przyjęcia aktów prawnych mających na celu wprowadzenie daty wycofania dla wszystkich procesów rtęciowych oraz wzmocnienie przepisów regulujących stosowanie rtęci poprzez dodanie w szczególności obowiązku dotyczącego niezwiększania zdolności produkcyjnych przed odpowiednią datą wycofania.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) uregulowano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które na mocy prawa międzynarodowego nie są wiążące, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”[16].

[16] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Konferencja Stron jest organem utworzonym na mocy umowy, czyli Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci.

Akty, które ma przyjąć Konferencja Stron, stanowią akty mające skutki prawne, ponieważ strony umowy będą musiały wprowadzić środki w celu zapewnienia ich wdrożenia i przestrzegania.

Planowane akty nie uzupełniają ani nie zmieniają ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanych aktów odnoszą się do ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego.

Materialną podstawą prawną wnioskowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

2021/0033 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci w odniesieniu do przyjęcia decyzji zmieniających załączniki A i B do tej konwencji dotyczące produktów z dodatkiem rtęci oraz procesów produkcyjnych, w których wykorzystuje się rtęć lub związki rtęci, zgodnie z art. 4 ust. 8 i art. 5 ust. 10 tej konwencji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci[17] („umowa”) została zawarta przez Unię decyzją Rady (UE) 2017/939[18] i weszła w życie w dniu 16 sierpnia 2017 r.

(2) Zgodnie z decyzją MC-1/1 dotyczącą regulaminu, przyjętą przez Konferencję Stron umowy na jej pierwszym posiedzeniu, strony dokładają wszelkich starań, aby osiągnąć porozumienie we wszystkich kwestiach merytorycznych w drodze konsensusu.

(3) Oczekuje się, że Konferencja Stron umowy, podczas swojego czwartego posiedzenia w dniach 1–5 listopada 2021 r., przyjmie decyzję lub decyzje („proponowane decyzje”) zmieniające załącznik A do umowy zawierający wykaz produktów z dodatkiem rtęci, które podlegają zakazowi produkcji, przywozu i wywozu w określonym terminie lub środkom regulującym stosowanie rtęci, lub zmieniające załącznik B do umowy zawierający wykaz procesów produkcyjnych, w których wykorzystuje się rtęć lub związki rtęci („procesy rtęciowe”), podlegających obowiązkowi zaprzestania stosowania rtęci w określonym terminie lub wymogom regulującym stosowanie rtęci.

(4) Proponowane decyzje rozszerzyłyby zakres stosowania załącznika A do umowy o kolejne produkty z dodatkiem rtęci z powiązanymi datami wycofania lub środkami regulującymi stosowanie rtęci.

(5) Załącznik II do rozporządzenia (UE) 2017/852[19] transponujący załącznik A do umowy do prawa Unii już obejmuje większą liczbę produktów z dodatkiem rtęci, a inne produkty z dodatkiem rtęci podlegają zakazowi wprowadzania do obrotu na rynku

---

[17] Poświadczona kopia Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci jest dostępna na stronie internetowej: https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf

[18] Decyzja Rady (UE) 2017/939 z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci (Dz.U. L 142 z 2.6.2017, s. 4).

[19] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 (Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 1).

wewnętrznym na mocy przepisów unijnych albo są przedmiotem trwających zmian legislacyjnych na poziomie Unii mających na celu wprowadzenie takiego zakazu.

(6) Proponowane decyzje rozszerzyłyby zakres stosowania załącznika B do umowy poprzez wprowadzenie dat wycofania dla procesów rtęciowych, które są nim objęte, lub poprzez dodanie kolejnych procesów rtęciowych wraz z datami wycofania lub poprzez zaostrzenie wymogów regulujących stosowanie rtęci w odniesieniu do przedmiotowych procesów.

(7) Załącznik III do rozporządzenia (UE) 2017/852 transponujący załącznik B do umowy do prawa Unii obejmuje większą liczbę procesów rtęciowych i określa daty wycofania dla wszystkich przedmiotowych procesów.

(8) Należy ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na Konferencji Stron umowy, ponieważ proponowane decyzje, jeśli zostaną zatwierdzone, będą miały skutki prawne, jako że strony umowy będą musiały zastosować środki w celu ich wdrożenia na szczeblu krajowym lub regionalnym.

(9) Unia w znacznym stopniu przyczyniła się do opracowania postanowień umowy dotyczących produktów z dodatkiem rtęci i procesów rtęciowych oraz wniosła wkład w prace ekspertów w okresie między sesjami, rozpoczęte decyzją MC-3/1[20] przyjętą przez Konferencję Stron umowy na jej trzecim posiedzeniu, w wyniku których przedstawiono proponowane decyzje.

(10) Unia powinna poprzeć przyjęcie przez Konferencję Stron umowy decyzji, które umożliwiają zmniejszenie luki między prawem Unii a umową i mają na celu rozszerzenie zakresu stosowania umowy na produkty z dodatkiem rtęci, które są już objęte zakazem wprowadzania do obrotu na rynku Unii lub które są przedmiotem trwających prac legislacyjnych mających na celu ustanowienie podobnego zakazu na szczeblu unijnym, zgodnie z celem Unii polegającym na zaprzestaniu stosowania rtęci i związków rtęci, w przypadku gdy jest to wykonalne.

(11) Unia powinna również poprzeć przyjęcie przez Konferencję Stron umowy decyzji umożliwiających zmniejszenie luki między prawem Unii a umową poprzez zapewnienie, aby procesy rtęciowe, które są już uwzględnione w rozporządzeniu (UE) 2017/852, podlegały wycofaniu w określonych terminach lub bardziej rygorystycznym wymogom regulującym stosowanie rtęci,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron umowy, polega na poparciu (i) przyjęcia decyzji zmieniających załączniki A i B do umowy, które przyczyniłyby się do zmniejszenia luki między prawem Unii a umową, oraz (ii) przyjęcia decyzji zmieniających załącznik A, wprowadzających globalny zakaz produkcji i handlu w odniesieniu do produktów z dodatkiem rtęci, których wprowadzanie do obrotu na rynku Unii już jest lub wkrótce będzie zakazane, oraz ustanawiających daty wycofania lub bardziej rygorystyczne wymogi w odniesieniu do procesów rtęciowych.

---

[20] Decyzja MC-3/1 dotycząca przeglądu załączników A i B, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, dostępna na stronie internetowej: http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx£

Artykuł 2

W świetle rozwoju sytuacji na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron umowy, przedstawiciele Unii, w porozumieniu z ekspertami z państw członkowskich, mogą uzgodnić doprecyzowanie stanowiska, o którym mowa w art. 1, podczas organizowanych na miejscu posiedzeń koordynacyjnych, bez konieczności podejmowania kolejnej decyzji przez Radę.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący